

טמאים שאסורים באכילה, והם חולין לגבי קדשים (לקח טוב [לר"י ענגיל] ו, ג ד"ה ואולם הנה, בפ"י שני).

אימא לא תיפעי שריפה ותיסגי ליה בקבורה, כלומר, די שיגזזה כדי שלא יאכלו כלבים (רש"י), וזהו בזיון להקדש (טל תורה ומקדש דוד קדשים יז, ט, בדעת רש"י). ויש שפירש, שגם בלי הטעם של בזיון טעונה קבורה, שכל איסורי הנאה שאינם נשרפים טעונים קבורה, שלא יבואו בהם לידי תקלה (טל תורה, ראה שם שהקשה מדוע רש"י לא פירש כן).

קא משמע לן - והיינו, שהפסוק מחדש שגם פסול טומאה נחשב 'פסול קודש', ולכן דינו בשריפה, אבל שאר פסולים, כגון לחמי חמץ של תודה לאחר זמן איסור אכילת חמץ, שפסולם אינו 'פסול קודש', אינם טעונים שריפה [אבל צריך לבערם משום איסור חמץ] (דבר שמואל, ע"פ הירושלמי פסחים ב, א שהשתתב בכל דבר. וראה מנחת שלמה).

קתני בעלים דומיא דדם מה דם לפני זריקה אף בעלים לפני זריקה, ולא הקשו מדם עצמו שטעון עיבור צורה אף שמעולם לא היה ראוי לאכילה, משום שדוקא בדבר שפסולו בבעלים אמר רב יוסף שאם נפסל קודם זריקה ישרף מיד, שכיין שנטמאו הבעלים הרי נדחו לפסח שני ונמצא שדם הפסח נזרק על קרבן שאין לו בעלים, ופסול זה נחשב 'פסולו בגופו' ולכן טעון שריפה מיד, אבל בנטמא הדם, אין הבעלים נדחים לפסח שני, שהרי יכולים להביא קרבן אחר, והפסח שדמו נשפך אינו נחשב 'פסולו בגופו', ולכן טעון עיבור צורה, ורק מכך ש'בעלים דומיא דדם' מקשה הגמ' (שפת אמת. וראה מרומי שדה).

אלא אי איתמר הכי איתמר מחלוקת שנטמאו בעלים לפני זריקה וכו', ודוקא שנטמאו קודם זריקה, אבל אם נטמאו קודם שחיטה, לכולי עלמא נחשב פסולו בגופו, וישרף מיד (ליקוטי הלכות [לחפץ חיים], ע"פ הגמ' לעיל עג, ב).

נשפך דמה יצא דמה חוץ לקלעים דקיימא לן בשריפה מנלן - שבחטאת שיצא דמה יש ללמוד מתיבת 'פנימה' שהדם נפסל ביציאה מהעזרה (רש"י), וממקור זה עצמו יש ללמוד גם שהיא בשריפה, אולם אין ללמוד מכך אלא לגבי פסול יוצא בקדשי קדשים [כחטאת שהיא קדשי קדשים], ואם כן מניין שגם קדשים קלים שיצא דמם דינם בשריפה, וכן, מנין שקדשי קדשים שלן דמם או נשפך דמם דינם בשריפה (ע"פ עבודת הלוי [לרבי אלעזר הלוי] מהדו"ת, ומנחם משיב נפש. וראה רש"י).

אשכחן קדשי קדשים קלים מנלן, שאם נפסלו בשאר פסולים חוץ מטומאה שטעונים שריפה. ואין ללמוד שאר פסולים מטומאה, שאפשר שרק קדשים שנטמאו טעונים שריפה, כיון שטומאה חמורה שפוסלת גם בתרומה ובמעשר (רש"י), או משום שטומאה נוהגת גם בחולין, ונמצא שנעשה בקדשים אלו מעשה חול [כדלהלן בגמ'] (תוס' ד"ה אבל, ע"פ מהרש"א).

והתם הוראת שעה היתה, מה ששרפוה בו ביום בלא עיבור צורה (רש"י), דהיינו שכבר נאמר להם הדין שקרבן פסול טעון עיבור צורה קודם שריפתו, אלא שהיתה זו הוראת שעה לשרוף את החטאת בו ביום. ואף ששרפוה מבלי ידיעתו של משה רבינו, יש לומר שהורה להם כן מתחילה, שאם יארע לחטאת איזה פסול, ישרפוה מיד (רש"י בדעת רש"י, וכתב שכן נראה מדברי רש"י להלן פג, א ד"ה אמר; חזו"א א"ח קכד לדף פב, א סק"א). ועוד יש לפרש, ש'הוראת שעה' היינו שעדיין לא נאמר להם דין זה שקרבן פסול טעון עיבור צורה, ואם כן באותה שעה היתה ההוראה הכללית לגבי כל קרבן פסול שיש לשרפו בו ביום (מהרש"א בדעת רש"י, תוס' ד"ה רבי בשם רש"י, ורש"י בדעתם).

אכל נטמא דבחולין נמי מפסיל - ואף שאין איסור לאכול חולין שנטמאו, מכל מקום חל עליהם שם פסול לענין שנטמאים משקין (דבר שמואל, וכדעת הסוברים לעיל [טז, א] שמשקים מקבלים טומאה מדאורייתא). ויש שפירש, ש'חולין' היינו תרומה ומעשר